

[Boligministeren.]

gorier af byggeri, som er eller nu bliver uden for anden kontrol, og her ikke mindst byggeriet i de i dag frie områder, hvorfra byggekrafterne bør søges trukket ind til de større byområder. De foranstaltninger, der kommer særligt på tale her, bør dog have en midlertidig karakter. Ingen ønsker selvsagt at lægge større hindringer i vejen for parcelhusbyggeriet end strengt nødvendigt, men skal vi ud af reguleringen — og det skal vi — må vi sikre en jævn og gnidningsfri og dermed hurtig overgang til frie forhold.

For det statsstøttede boligbyggeri, hvor boligministeriet som sagt har den fulde kontrol over byggeriets omfang og placering, vil en finansiell stramning alene kunne ses som et bidrag til boligopsparingen, medens den er uden betydning for at tilpasse byggeriet til byggemulighederne.

Jeg skal på grundlag af disse betragtninger nu gøre nærmere rede for indholdet af den tilsigtede finansielle stramning. Denne består i, at der i noget højere grad end hidtil kaldes på de byggendes eller beboernes egen indsats ved byggeriets finansiering.

Det første forslag — og det er det, der indeholdes i lovforslaget som en ændring af boliglovens § 53 — går ud på, at man ved beregningen af de i boligloven fastsatte grænser for den samlede belåning af en ejendom for alle kategorier af byggeri går fra det såkaldte nettolåneprincip til bruttolåneprincippet. En nærmere gennemgang af, hvad der ligger i dette forslag, er ret teknisk betonet og må nok hellere drøftes nærmere i det udvalg, som jeg forventer vil blive nedsat om dette lovforslag. Jeg skal dog her lige anføre, at hovedideen i forslaget er den, at den egenkapital, bygherren eller beboerne skal præstere, ikke alene kommer til at omfatte en procentdel af nettoanskaffelsessummen eller de direkte byggeudgifter, men også en tilsvarende procentdel af det kurstab, der fremkommer i forbindelse med byggeriets finansiering, og som hidtil har kunnet belånes fuldt ud.

I udvalget vil der formentlig også blive lejlighed til at drøfte planerne om visse begrænsninger, for så vidt angår de højt forrentede lån og kontantlån, hvorved man i nogen grad vil kunne frigøre sig for virkningerne af bruttolåneordningen. Det må sikres, at man ikke ved at gå over til så-

danne låneformer, der har lavere kurstab, kan komme uden om det krav til større eget indskud, der ligger i bruttoordningen.

Den anden foranstaltning, der planlægges, består i, at den adgang til at yde forhøjede lån til parcelhusbyggeriet mod garanti fra forsikringselskaberne, som låneinstitutterne har praktiseret i de senere år, foreløbig stilles i bero. Et herpå sigtende forslag er optaget som en ændring til boliglovens § 6.

Der har været forhandlet med låneinstitutterne om disse finansielle foranstaltninger. Institutterne har alle tilsluttet sig forslaget om overgang til bruttolånesystemet. For så vidt angår spørgsmålet om den øvrige begrænsning i långivningen, har institutterne dog ment, at det bør overlades til de politisk ansvarlige instanser at træffe afgørelse om gennemførelsen heraf.

Den omtalte finansielle stramning har som nævnt det dobbelte formål at lægge en dæmper på det byggeri, der nu agtes frigivet, og at bidrage til boligopsparingen. Jeg skal i denne forbindelse kort berøre de planer, der i øvrigt næres med henblik på at fremme opsparingen til boligformål.

Boligministeriet har nedsat et hurtigt arbejdende udvalg, som har fået til opgave at finde frem til de bedst mulige former for en organiseret opsparing til boligformål. Udvalget skal herunder fremkomme med forslag til en praktisk ordning, hvorefter der sikres personer, der har gennemført en regelmæssig opsparing, en egentlig ret eller en fortrinsret til en bolig. Jeg tror, der ligger store muligheder for at aktivisere opsparingsevnen og -viljen ved at gå denne vej. Jeg er ganske klar over, at det ikke har megen fornuft at appellere til opsparing for en mindrebemidlet familie med børn, som har svært nok ved at klare dagen og vejen. Jeg er derimod overbevist om, at der navnlig for ungdommens vedkommende foreligger en sparemulighed, som vil kunne blive udnyttet både til fordel for dem selv og for samfundet som helhed, hvis man finder en hensigtsmæssig ordning til at kæde opsparingen sammen med opnåelse af bolig-mæssige fordele. En sådan formålsbestemt opsparing til et konkret og fundamentalt formål har ofte været savnet, når man i mere almindelighed har prøvet at påkalde befolkningens opsparing. Jeg kan i denne forbindelse henviser til Sverige, hvor der af